

1

DILEMMA

Op 17 oktober 2017 geniet Tom Dumoulin van zijn nachtrust in de Rocky Mountains. Hij mist zo de feestelijke bijeenkomst in het Palais des Congrès in Parijs waar het parcours van de Tour de France 2018 wordt gepresenteerd. De eerste Nederlandse winnaar van de Giro d'Italia én van het wereldkampioenschap tijdrijden viert vakantie na een ongekend succesvol seizoen.

‘Als Tom het parcours had mogen tekenen, had hij het vast niet zo gedaan,’ is de reactie van toenmalig ploegmaat Laurens ten Dam in *NRC Handelsblad*. Daarbij doelt Ten Dam vooral op het geringe aantal tijdritkilometers: 35,5 kilometer in een ploegentijdrit en 31 kilometer in een individuele tijdrit. Dat was in de Giro van 2017 wel anders: 39,8 kilometer in een heuvelachtige individuele tijdrit en 29,3 vlakke tijdritkilometers als laatste rit in Milaan. In die eerste tijdrit reed hij zijn concurrenten Vincenzo Nibali en Nairo Quintana op meer dan 2 mi-

nuten. Op de slotdag maakte Dumoulin zijn achterstand van 53 seconden op Quintana meer dan goed en won hij de Giro op grootse wijze.

Dit voordeel moet Dumoulin in de Tour de France van 2018 missen. Ten Dam: 'De Fransen hebben dit parcours getekend voor Bardet en Pinot, onofficieel natuurlijk.' Ploegleider Aike Visbeek is in het *Algemeen Dagblad* diplomatieker: 'Het is een mooi, uitdagend parcours. Maar vanuit het perspectief van Tom: het is niet in ons voordeel. Er zijn weinig tijdrutkilometers en veel zware bergetappes. In de ploegentijdrit is niet veel te winnen op ploegen als Sky, maar wel genoeg te verliezen. Als ze een tweestrijd hadden willen maken tussen Froome en Tom, dan hadden ze een ander parcours moeten uittekenen. We gaan dus zeker niet per se naar de Tour met Tom, hoe graag wielersfans dat ook zouden willen. We wachten met het maken van de keuze tot het parcours van de Giro is gepresenteerd, daarna beslissen we wat we doen.'

Uiteindelijk kiest Sunweb voor beide rondes, maar moet het zijn meerdere erkennen in Sky. Chris Froome (33 jaar) wint de Giro en Geraint Thomas (32 jaar) de Tour. Dumoulin (27 jaar) wordt in beide rondes tweede. Voor het eerst in 28 jaar bereikt een Nederlander weer het podium van de Tour de France. De laatste die dat lukte was Erik Breukink die in 1990 derde werd, achter Greg LeMond en Claudio Chiappucci.

Over zijn plannen voor 2019 zegt Dumoulin al in het slotweekend van de Tour van 2018 tegen de NOS dat hij geen twee rondes kort achter elkaar gaat rijden. Hij zou dan voor de Tour kunnen kiezen. Een jaar eerder bij de presentatie van de

Tour van 2018 – toen het nog onzeker was welke ronde Dumoulin's hoofddoel zou zijn – was het Tourdirecteur Christian Prudhomme die hem probeerde te verleiden met: ‘*Viens, Tom, viens,*’ oftewel Kom, Tom, kom. Nu is het dus Dumoulin die al tijdens de Tour zachtjes fluistert: ‘Ik wil, Christian, ik wil.’

Later verduidelijkt Dumoulin dit: ‘Ik wil graag naar de Tour en de ploeg wil dat ik naar de Tour ga. Dus in principe zitten we op één lijn.’ Maar hij gooit ook weer niet alle deuren dicht. Als er een Tourparcours uitrolt waarvan hij denkt dat er echt geen kans is om voor het podium te rijden, dan kan de keuze anders uitvallen.

De keuze voor één grote ronde is een logische. Dumoulin en Froome, die beiden de Giro reden, waren in de Tour duidelijk minder fris dan Geraint Thomas. Daarnaast vindt Dumoulin dat hij te jong is om elk jaar twee grote rondes te rijden.

Ook de openlijke flirt tijdens de Tour van 2018 met die van het jaar erna valt te begrijpen. Misschien valt er dan nog enige invloed uit te oefenen op Prudhomme. Is hij immers niet gebaat bij een zo sterk mogelijk deelnemersveld? De Belgische ploegleider Hilaire Van der Schueren verwoordt het in *de Volkskrant* als volgt: ‘Iedereen snakt naar een nieuw gezicht in de gele trui. Dumoulin is zo iemand. Maar dan moet je het ook aantrekkelijk voor hem maken.’

Maar Dumoulin's woorden hebben geen effect. De Tour van 2019 kent nog minder tijdritkilometers dan in 2018: een ploegentijdrit van 27 kilometer en een individuele tijdrit van eveneens 27 kilometer. Dat laatste aantal valt in het niet bij de 101,

109, 102, 116 en 117 individuele tijdritkilometers in 2001, 2002, 2003, 2006 en 2007.

Die individuele tijdrit van 27 kilometer wordt bovendien verreden voor twee zware Pyreneeënritten. Als Dumoulin voluit gaat in de tijdrit, moet hij de dagen erna wellicht de tol betalen. En klimmers kunnen in de tijdrit misschien wat sparen om in de bergritten voluit te kunnen gaan. Dit is sowieso een Tour voor klimmers met vijf aankomsten bergop, dertig cols van eerste-, tweede- of buitencategorie waarvan zeven cols boven de 2000 meter. Klimmen in de ijle lucht is niet ideaal voor een relatief lange en zware renner als Dumoulin.

Als Prudhomme door Raymond Kerckhoffs van *De Telegraaf* wordt gevraagd of het niet eens tijd wordt dat er met Dumoulin een Nederlandse Tourwinnaar komt, is het droge antwoord: ‘Voor ons is het vooral belangrijk dat er na Bernard Hinault in 1985 weer eens een Fransman de Tour wint.’

De inrichting van het parcours is een radicale breuk met het beleid van Prudhommes voorgangers Félix Lévitan en Jean-Marie Leblanc. Leblanc, die van 1988 tot en met 2006 Tourdirecteur was, vindt dat tijdrijden iets erg ontroerends, zelfs iets eloquents in zich heeft als absolute waarde in de sport, net als in de tijd van Jacques Anquetil. ‘Het kunnen prachtige evenementen zijn en ware voorstellingen, zoals bij Miguel Indurain en, over kortere afstanden, bij Chris Boardman. Dat moeten we laten zien.’

Als technisch directeur onder Christian Prudhomme, heeft Thierry Gouvenou het parcours al geruime tijd voor de Tour ontworpen. De parcoursen worden gedurende enkele jaren ontwikkeld, waarbij Prudhomme meehelpt met het algemene

programma, de keuze voor de Grand Départ en met de grove verdeling tussen de verschillende delen in Frankrijk. Het is aan Gouvenou om de gaten in te vullen. Deze vijftigjarige ex-renner geeft aan vooral spanning belangrijk te vinden: ‘We zien de laatste jaren dat de tijdsverschillen in de tijdritten vele malen groter zijn dan in de bergritten. Om de spanning erin te houden, kiezen we bewust voor een minimaal aantal kilometers tegen de klok.’

De reacties van de Franse renners Thibaut Pinot en Romain Bardet zijn veelzeggend. Pinot in het tijdschrift *Wielerevue*: ‘Ik zal er nu wel relaxter en beter naartoe werken, maar ik weet dat als ik fit blijf, ik tot grootse dingen in staat ben. Ik kijk in elk geval enorm uit naar de etappe naar La Planche des Belles Filles op 11 juli, dat is namelijk het gebied waar ik altijd train.’

Romain Bardet wordt wel Frankrijks meest onwaarschijnlijke wielster genoemd. De 28-jarige renner heeft een MBA-studie afgerond aan de Grenoble Graduate School of Business en houdt van geschiedenis, politiek en het lezen van boeken. Hij laat *Het Nieuwsblad* weten dolblij te zijn met het parcours: ‘Nooit was het parcours van de Tour zó ideaal voor mij en onze ploeg. De bergen komen heel snel en het eindigt met een duivelse triple in de Alpen.’ De rit van Saint-Etienne, de stad van zijn favoriete voetbalclub, naar zijn geboorteplaats Brioude is speciaal voor hem. Ook omdat die wordt verreden op 14 juli, de Franse nationale feestdag.

Bardet heeft ook wel aan de Giro gedacht, maar hij vindt het te moeilijk om in één seizoen mee te doen voor het podium in de Giro en de Tour. ‘Ik weet hoeveel het van me vergt om me mentaal klaar te stomen voor één grote ronde. Als ik

naar de Tour ga met ambities voor de eindzege, wil ik dat doen op 110 procent. Als ik eerst naar de Giro ga en maar op 90 procent aan de Tour begin, kom ik er niet aan te pas.’

Tom Dumoulin is in 2018 weer niet bij de presentatie van het parcours. Hij is op huwelijksreis in Nepal, nadat hij het weekend ervoor is getrouwd met zijn jeugdliefde Thanee van Hulst. In een berghut op 3000 meter hoogte, met inmiddels weer wifi-ontvangst, kan hij het niet nalaten op zijn mobiel te spieken. Daarop ziet hij het in Parijs gepresenteerde parcours. De twijfel slaat toe en hij stuurt ploegleider Marc Reef een bericht: ‘Voordat jullie knopen doorhakken, zullen we er toch niet een keer over praten in ieder geval?’

In het openbaar laat hij op de website van zijn ploeg weten dat het een heel zware ronde wordt. ‘Natuurlijk waren meer tijdrutkilometers beter geweest, dus het is geen ideaal parcours voor mij. Maar dat was dit jaar ook al het geval.’

Enigszins verrassend is een Belg het meest negatief. Wiercommentator Michel Wuyts vindt het een draak van een parcours. ‘Men heeft Dumoulin een loer gedraaid alsof men angst heeft dat hij de Tour zal winnen, terwijl hij voor mij net de figuur is die de Tour mag winnen. Door maar 27 individuele tijdrutkilometers voor te schotelen, zal het mentale front van Dumoulin en andere tijdrijders geteisterd zijn. Ik had minstens op dubbel zoveel individuele tijdrutkilometers gerekend. Maar kijkcijfers bewijzen dat tijdritten niet sexy zijn. Ik vind het jammer, want een goed uitgesponnen tijdrit is de basis van een rittenkoers. Ik ben zelf fan van twee tijdritten: een korte met klimwerk en een langere van ongeveer 50 kilometer. Maar dat durft men niet meer aan. Uit

angst voor een gebrek aan aandacht en uit angst dat iemand te ver zal weglopen. Ik vind het jammer dat er een schamel aantal tijdritkilometers ingepland is in een Tour ter ere van Eddy Merckx, misschien wel de grootste tijdrijder aller tijden.’

In Nederland is wieljournalist Thijs Zonneveld het meest uitgesproken. Hij zou Dumoulin willen influisteren: ‘Laat ze er lekker in zakken, die Fransen. Ga naar de Giro, waar ze komend jaar drie individuele tijdritten in drie weken persen.’

Dat laatste klopt inderdaad, want de Italianen programmeren een proloog van 8,2 kilometer, een heuvelachtige tijdrit van 34,7 kilometer en een derde tijdrit van 15,6 kilometer. In totaal 58,5 individuele tijdritkilometers met na de tweede tijdrit een rustdag en de derde tijdrit op de laatste dag in Verona. Het doet denken aan de Giro van 2017 die Dumoulin met de tijdrit in Milaan op zijn naam schreef.

Hoewel Marc Reef het Giroparcours zeker uitdagend noemt, zegt hij kort na de presentatie dat vooralsnog de Tour voor Tom de intentie blijft. ‘Dumoulin heeft al vaker aangetoond niet meer afhankelijk te zijn van zijn tijdrit, want hij kan ook bergop mee met de besten.’

Het verschil tussen de twee parcoursen leidt zelfs tot een verhitte discussie bij *De Wereld Draait Door* waar Mart Smeets en Thijs Zonneveld voor deelname aan de Giro pleiten en Henk Lubberding voor deelname aan de Tour. Zonneveld vindt dat de hoogte in de bergetappes in de Tour te veel risico’s opwerpt. En dat de Giro in aanzien is gestegen. Lubberding is het eens met Matthijs van Nieuwkerk dat ‘we een keer die Tour weer moeten gaan winnen’. En dat kan alleen door hem te rijden. Bovendien is succes van zoveel factoren afhan-

kelijk: met het dubbele aantal individuele tijddritkilometers in de Giro win je die ronde ook niet zomaar. Dan moet je bergop ook je mannetje staan.

Ook andere ex-wielrenners vinden dat Dumoulin de Tour moet rijden. Michael Boogerd in *Wielerveue*: ‘Ik geloof er niks van dat Bardet en Pinot de tijd die ze tijdens de tijddrit van 27 kilometer gaan verliezen, zo maar even goed maken in de Alpen of Pyreneeën. Daarvoor is Dumoulin een veel te goede klimmer geworden. Het lijkt me al met al dus geen goed idee om de Tour volgend jaar links te laten liggen. Misschien komt het ideale parcours voor Dumoulin er wel nooit. En dan kun je wachten tot je een ons weegt.’

Bondscoach Koos Moerenhout met een variant: ‘Alle grote kampioenen uit het verleden kregen zo nu en dan wel eens een Tour voorgeschoteld die niet helemaal bij hun kwaliteiten paste, maar uiteindelijk wonnen ze ’m toch.’

Zo won erkende tijdrijder Cadel Evans de ‘klimmerstour’ van 2011 die zes bergritten had, met vier aankomsten bergop, met zes bergen boven de 2000 meter en met slechts 42,5 individuele tijddritkilometers. Hierbij moet worden aangetekend dat enkele favorieten in deze Tour na valpartijen tijd verloren of zelfs afstapten. Dit was bijvoorbeeld het geval bij Alberto Contador en Bradley Wiggins.

Voor Nederland was dit de Tour van Johnny Hoogerland die door een volgwagen het prikkeldraad in werd gereden. De beelden van zijn achterwerk vol met rode wonden kwamen dagenlang voorbij op tv. Van Bau en Lau die wielerminnend Nederland in extase brachten, Steven Kruijswijk, laat staan van Tom Dumoulin, was nog geen sprake. Rob Ruijgh werd in

die Tour de beste Nederlander op de 20^e plek in het eindklassement met meer dan 33 minuten achterstand op Evans.

Zeven jaar later blijft door de verschillende parcoursen in de Giro en de Tour bij Dumoulin de twijfel knagen. Na afloop van een bijeenkomst met fans in Valkenburg beantwoordt hij enkele vragen van een verslaggever van de Limburgse televisiezender L1: ‘Nou ja, als de Giro met zo’n mooi parcours komt dat wel echt heel erg op mijn lijf geschreven is... En de Tour met zo’n parcours komt waar ik niet heel blij van word... Dan ga je toch nadenken, dan ga je toch twijfelen. Dat is logisch, denk ik. Maar dat wil niet zeggen dat het niet, eh. Nee, we weten het niet, nu. We hebben het er met de ploeg over gehad en we weten het nu gewoon nog echt even niet. Maar we hebben wel een idee, ja.’

De discussie gaat voornamelijk over het parcours, maar ook over het jaarprogramma van Dumoulin en zijn ploeggenoten. Opnieuw laat Dumoulin weten meer met de Giro dan met de Tour te hebben, maar hij wil ‘het liefst eigenlijk gewoon proberen een keer de Tour te winnen’.

Ploegleider Aike Visbeek vult in het *Algemeen Dagblad* aan: ‘Het is een door de ploeg gedragen beslissing. Die kan Tom niet in zijn eentje nemen. We kijken naar verschillende facetten. Het sportieve, waar hebben we de meeste kans op de zegen? Maar ook: hoe zetten we de andere kopmannen in en wie kunnen hen ondersteunen? Het is een vrij ingewikkelde puzzel. We proberen vooral heel objectief en kritisch te kijken en ons niet door emoties te laten meesleuren. We willen voorkomen dat Tom overal meedoet en net niet wint. Daar moeten we rekening mee houden bij de indeling van zijn seizoen. Om

te zorgen voor extra scherpte op het moment dat het ertoe doet.’

Op 16 december 2018 maakt Dumoulin een einde aan alle onzekerheid. Op deze zondag, die verder in het teken staat van WK-zilver voor de hockeymannen en EK-brons voor de handbalvrouwen, plaatst Sunweb een filmpje op social media. Daarin is Tom Dumoulin te zien die in Spanje op trainingskamp is. Een duidelijk opgeluchte Dumoulin laat de wielwereld vanaf een balkonnetje weten dat na weken van discussie de kogel eindelijk door de kerk is. ‘Het hoofddoel voor 2019 zal de Giro d’Italia worden. We hebben lang nagedacht over de Tour de France. Maar de Giro heeft zo’n mooi parcours volgend jaar. Bovendien hou ik van Italië, van deze ronde. En daarna zal ik zeer waarschijnlijk ook de Tour de France rijden voor het klassement, net als vorig jaar. Maar dat hebben we nog niet besloten, dat doen we pas na de Giro.’ Hij sluit lachend af: ‘Dus ciao! Tot ziens in mei!’ Dumoulin en Sunweb gaan dus met de keuze voor Giro en waarschijnlijk de Tour in tegen het eerder geformuleerde standpunt dat twee grote rondes in één jaar te veel van het goede is.

Ploegbaas Iwan Spekenbrink legt het uit aan *Cyclingnews*: ‘We hebben beide routes bekeken en onze berekeningen gemaakt. Op papier – al moet je in het wielrennen altijd het onverwachte verwachten – hebben we meer kans in de Giro dan in de Tour. Die gegevens zijn niet bepalend, maar dagen ons wel uit. Klopt ons gevoel of tonen de data iets anders aan? In dit geval bevestigden alle analyses ons onderbuikgevoel.’

Over een deelname aan de Tour de France zegt Spekenbrink dat ze na de Giro weer een volledige analyse zullen ma-

ken en dan berekenen of het eventueel mogelijk is om de Tour te rijden. ‘We gaan vol gas voor de Giro en beoordelen dan opnieuw waar we staan. Als we ook maar enigszins geloven in een goede prestatie in de Tour, dan gaan we erheen. Als de Giro te veel energie heeft gekost, dan niet.’

In het interview zet Spekenbrink Prudhomme en Gouvenou nog even op hun nummer: ‘In de Tour zie je dat de wedstrijd urenlang op slot zit. Het is een feit dat het voor de pure klimmers in de Tour alleen nodig is om in de laatste vijf minuten te laten zien dat ze de beste klimmers zijn. Maar als je ze uitdaagt om dat eerder te laten zien en om grotere risico’s te nemen, dan breek je de race open. Als de beste klimmers alleen in de laatste vijf minuten opstaan, blijven de tijdsverschillen klein. Als je grotere verschillen krijgt door de tijdritten, moeten de renners eerder aanvallen om tijd te winnen. In Italië zijn ze deze mening toegedaan en dat leidt tot spannende wedstrijden. De Giro heeft het echt door en heeft daarom zowel tijdritten als grootse bergritten in hun parcours. De Tour gaat de andere kant op en dan zie je dat wedstrijden op slot zitten.’

De commentatoren hebben tóch gelijk gekregen met hun voorkeur voor de Giro. *AD*-journalist Thijs Zonneveld noemt de keuze voor de Giro logisch. ‘Dumoulin start er komend jaar als topfavoriet, gezien het parcours en zijn kwaliteiten. De keuze voor de combinatie Giro-Tour is wellicht een handreiking naar zijn ploeg en zijn ploeggenoten. Zijn sponsor zal hem graag zien rijden in de Tour. En door de combinatie Giro-Tour in plaats van Giro-Vuelta laat hij het kopmanschap in de Vuelta aan Wilco Kelderman en/of Sam Oomen – ren-

ners die zich wellicht moeten wegcijferen bij zijn poging om de Giro opnieuw te winnen.’

Zonnevelds conclusie over de combinatie Giro-Tour staat wel op de site, maar niet in de papieren krant: ‘De Giro én de Tour winnen in 2019? Dat is een utopie, en dat weet Tom Dumoulin zelf ook.’

Begin 2019 komt Dumoulin bij de ploegpresentatie van Sunweb in Berlijn terug op het dilemma. ‘Ik kwam er niet uit. Ik heb het aan de ploeg overgelaten. Mijn hart ligt sowieso altijd bij de Giro, voor mij is het de mooiste ronde, maar ik had me nu het allerliefst helemaal willen focussen op een heel mooi parcours in de Tour. Maar dit jaar is het gewoon niet het juiste jaar.’

Wat dan uiteindelijk de doorslag heeft gegeven? ‘Als alles meezit, kan ik de Tour in 2019 winnen. Maar de kans is gewoon heel klein. Alles anders dan eerste gaat niets meer aan mijn carrière toevoegen. Een Giro nog een keer winnen, dat gaat echt wel wat toevoegen. Dat zou echt heel gaaf zijn. Maar nog een keer tweede worden, of derde, of vierde of vijfde in de Tour? Dat voegt niets meer toe.

Ik heb dan geen zin om een heel jaar vol te focussen op de Tour, alles goed te doen, en dan derde te worden omdat het parcours me niet ligt. Ja, dan is het voor mij een teleurstellend jaar. Want ik ben al een keer tweede geworden. Wat voegt dat nog toe? En dan ga ik terugkijken: shit, die Giro, dat was wel een heel mooie kans geweest. Die heb ik zomaar laten liggen. En ja, dat wil ik gewoon niet.’

Van de wielervolgers is Raymond Kerckhoffs van *De Telegraaf* opvallend kritisch over de focus op de Giro. Hij vindt

de favorietenrol in de Giro het grootste nadeel voor Sunweb. ‘Dumoulin zal in mei bij Il Grande Partenza naar voren worden geschoven als dé te kloppen man, waardoor zijn ploeg ook het gewicht van de wedstrijd zal moeten dragen. In de vier eerdere grote rondes waar Dumoulin voor de eindzege meestreed, heeft zijn team die rol nooit kunnen dragen.’

Hoe is het zo gekomen dat Dumoulin wordt gezien als de topfavoriet? Het is nou bepaald niet zo dat hij van jongs af aan droomde van wielrennen.